

Uudenkaupungin Vesi liikelaitoksen talousarvio ja -suunnitelma 2024-2026

Uudenkaupungin Veden johtokunta 20.09.2023 § 20
1845/02.02.00/2023

Valmistelija: Vesihuoltopäällikkö Kim Westerholm
etunimi.sukunimi(ät)uusikaupunki.fi

Uudenkaupungin Vesi liikelaitoksen toiminta rahoitetaan palveluista perittävillä maksuilla. Maksut koostuvat perusmaksuista, käyttömaksuista ja uusilta liittyjiltä perittävistä liittymismaksuista. Vesihuoltolaitosten perimiä maksuja ja hinnoittelua ohjaa vesihuoltolaki. Liikelaitos ei käytä eikä se edes saa käyttää verovaroja toimintaansa ja vastaavasti vesihuoltopalveluista perittäviä maksuja ei saa käyttää muuhun kuin vesihuollon kustannusten kattamiseen.

Organisaatio

Liikelaitoksen henkilöstömäärä on vakiintunut 11 henkilöön. Liikelaitosjohtajan, käyttöinsinöörin ja toimistonhoitajan työajasta myydään 15 % Vakka-Suomen Vesi liikelaitokselle.

Tulot

Arvioidut myyntikuutiot ovat vakiintuneella tasolla talousveden ja jäteveden osalta. Maailmantilanteesta johtuen teollisuuden tuotannossa on ollut laskua ja suunnitelmavuosille on arvioitu varsin maltillista raakaveden myyntiä.

Samaan aikaan kulut ovat nousseet maailmantilanteesta johtuen ja lisäksi myös poistojen määrä on kasvanut tehtyjen investointien seurauksena.

Vakka-Suomen Vesi on joutunut nostamaan jäteveden puhdistuspalvelun hintaa ja siksi myös Uudenkaupungin Vesi joutuu nostamaan jäteveden käyttömaksun kuutiohintaa.

Näistä syistä johtuen Uudenkaupungin Veden perusmaksuihin sekä talousveden ja jäteveden käyttömaksuihin on suunniteltu korotuksia vuodelle 2024.

- Mittarikokoon perustuvia perusmaksuja korotetaan 10 %.
- Talousveden käyttömaksua korotetaan 6,9 % eli 0,10 euroa / m³ (alv 0%). Talousveden uusi hinta on 1,55 euroa / m³ (alv 0%) eli 1,92 euroa / m³ (alv 24%).
- Jäteveden käyttömaksua korotetaan 6,8 % eli 0,18 euroa/m³ (alv 0%). Jäteveden uusi hinta on 2,81 euroa/m³ (alv 0%) eli 3,48 euroa/m³ (alv 24%).

Uudet hinnat tulevat voimaan ~~1.1.2023~~ 1.1.2024 (korjattu hallintolain 51 §:n mukaisesti kirjoitusvirheenä)

Suunnitelluilla suoritemäärillä ja hinnankorotuksilla Uudenkaupungin Veden liikevaihdoksi muodostuisi vuonna 2024 5.300.000 euroa. Liikevaihdon kasvu verrattuna vuoden 2023 talousarvioon olisi noin 7,5 %.

Hinnankorotuksista huolimatta vuosina 2025 ja 2026 Uudenkaupungin Veden tilikaudet tulisivat jäämään hieman alijäämäisiksi. Tähän kuitenkin voivat vaikuttaa suunnitellun lainan nosto tai nostamattomuus sekä korkotason lasku nykyistä alemmaksi varsinkin vuonna 2026. Korkotasolla on vaikutusta sekä lainanhoitokuluihin että peruspääomasta maksettavaan korvaukseen.

Kulut

Kulut ovat nousseet maailmantilanteesta johtuen ja samaan aikaan myös poistojen määrä on kasvanut tehtyjen investointien seurauksena.

Liikelaitoksen käyttötalousmenot nousevat suunnitelmakaudella hieman aikaisempaan verrattuna ja ovat vuosittain vesilaitoksella noin 1,75 miljoonaa euroa ja viemärlaitoksella noin 2,35 miljoonaa euroa. Vesilaitoksella käyttötalousmenojen kasvu johtuu yleisestä kustannustason noususta ja viemärlaitoksella kasvu johtuu yleisen kustannustason nousun lisäksi Vakka-Suomen Veden puhdistuspalvelumaksun noususta 0,828→0,911 euroa / m³ (alv 0%).

Investoinnit

Uudenkaupungin Veden tavoitteena on rahoittaa suunnitelmakauden investoinnit kassavaroin, mutta se on varautunut tarvittaessa ottamaan 1.000.000 euroa lainaa vuonna 2025. Liikelaitoksen investoinnit ovat suunnitelmakaudella yhteensä 5.858.000 euroa.

Suunnitelmakauden investoinnit jakautuvat tasaisesti koko toimintaan, mutta kohdentuvat enimmäkseen vanhan saneeraamiseen. Sekä verkostoissa että laitoksilla on tarpeita, koska ne ovat vanhoja ja toiminnallisten riskien välttämiseksi suoritetaan saneerauksia ja toimitusvarmuuden parantamista.

Merkittävin investointi on makean veden altaan sulkuporttien saneeraus, mutta sen toteutuminen on kiinni ELY-keskuksen osallistumisesta. Siltarakenteet ovat ELY:n ja ne saneerataan yhtä aikaa sulkuporttien kanssa.

Lainat ja pääomakustannukset

Rahoitus- ja tuloslaskelmien korkomenoissa ja lyhennyksissä näkyy vuonna 2025 mahdollisesti otettavan lainan pääomakustannukset. Oletetulla korkotasolla korkokulut ovat noin 40.000 euroa vuodessa

ja lainaa lyhennettäisiin vuonna 2025 noin 40.000 euroa ja vuonna 2026 noin 85.000 euroa.

Kuntalain mukaan kunnallisen liikelaitoksen on suoritettava korvaus peruspääomasta ja korvauksen määrästä päättää valtuusto. Korvauksen määrää ei ole erikseen säädetty, mutta lain perustelujen mukaan sen tulee vastata likimäärin keskimääräistä pitkäaikaisen rahoituksen hintaa kunta-alalla.

Kaupunginvaltuusto on 22.8.2022 päättänyt, että Uudenkaupungin Vesi maksaa 1.1.2023 alkaen peruspääomalle 12 kk euriboria (vuoden keskiporkko) vastaavan koron, kuitenkin aina vähintään 2 % eli vähintään 136.000 euroa vuodessa (Uudenkaupungin Veden peruspääoma on 6,8 miljoonaa euroa). Taloussuunnitelmassa euribor-tasoksi on arvioitu noin 4,0 %, jolloin korvaus peruspääomasta olisi 273.000 euroa vuodessa.

Yhteenveto taloudesta

Liikelaitoksen kannattavuus on suunnitelmakaudella kohtuullinen ja sillä ei ole lainaa. Mahdolliseen lainanottoon on kuitenkin varauduttu, mutta lainaa nostetaan vain mikäli se on välttämätöntä.

Hintoihin suunnitellut korotukset ovat pakollisia ja vuonna 2024 liikevaihto kasvaa hieman edellisestä vuodesta, mutta liikelaitos tavoittelee ns. nollatulosta. Vuonna 2025 liikevaihto kasvaa edelleen, koska perusmaksuihin on suunniteltu hinnankorotuksia myös tuleville vuosille. Lisäksi liikevaihtoon vaikuttavaa mahdollinen teollisuuden tuotannon kasvu maailmantalouden notkahduksen helpottaessa.

Taloussuunnitelman mukaan vuonna 2025 liikelaitos olisi tappiollinen, mutta tähän vaikuttaa etenkin kasvaneet poistot. Vuoden 2025 osalta tilannetta tarkastellaan uudelleen, kun on nähty toteutuneiden investointien vaikutus ja yleisen taloudellisen tilanteen mahdollinen toipuminen. Tarvittaessa kuluja pyritään karsimaan ja/tai tuloja lisäämään. Tässä vaiheessa taloussuunnitelmaan ei ole vielä kirjattu suunniteltuja toimenpiteitä, koska ko. vuoden lukuihin vaikuttaa vielä niin moni tekijä.

Edellä mainituista syistä johtuen sekä perusmaksuihin että vesi- ja jätevesimaksuihin suunnitellaan hinnankorotusta vuodelle 2024 ja alustavasti perusmaksuihin myös vuosille 2025 ja 2026. Hinnanmuutoksista päätetään kuitenkin vuosittain talousarvion yhteydessä ja maksuja voidaan muuttaa aikaisemminkin, mikäli investointi- ja muut kustannukset ylittävät/alittavat ennakoarviot.

Toiminnalliset tavoitteet

Liikelaitokselle on määritelty vuodelle 2024 neljä toiminnallista tavoitetta. Tavoitteiden tarkoituksena on kehittää liikelaitoksen toimintaa ja varautua tulevaisuuden haasteisiin.

Esittelijä:

Uudenkaupungin Vesi liikelaitoksen johtaja Kim Westerholm

Päätösehdotus: Johtokunta päättää hyväksyä liitteen mukaisen vuoden 2024 talousarvion ja taloussuunnitelman vuosille 2024-2026 ja päättää lähettää sen edelleen kaupunginvaltuustolle osaltaan hyväksyttäväksi.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin.
